

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

14

ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΧΡΗΣΤΩΝ

200

ΧΡΟΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΕΣ
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ

200 ΧΡΟΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΕΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Αναστασία Στάμου

Αυτοτελές Γραφείο Τύπου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΧΡΗΣΤΩΝ

ΧΡΟΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΕΣ
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ

200 Χρόνια Επίσημες Στατιστικές στην Ελλάδα Από την Ανάγκη στη Γνώση – Από τη Γνώση στην Εμπιστοσύνη

200 χρόνια από την έναρξη της συλλογής επίσημων στατιστικών στοιχείων στην Ελλάδα

100 χρόνια από την οργάνωση της Στατιστικής Υπηρεσίας

δύο ορόσημα που αποτυπώνουν τη μακρά ιστορική διαδρομή και τη θεσμική συνέπεια της χώρας στον τομέα της στατιστικής

1825: «Περί Απογραφικής Στρατολογίας»

- Με τον Νόμο υπ' αριθμ. 48 της 10ης Σεπτεμβρίου 1825 «Περί απογραφικής στρατολογίας» με Πρόεδρο του Βουλευτικού τον Πανούτσο Νοταρά και του Εκτελεστικού τον Γεώργιο Κουντουριώτη καθοριζόταν: **«Να γενή κατ' απογραφήν στρατολογία σε όλην την ελληνικήν επικράτειαν κατ' αναλογίαν ενός στρατιώτου εις τας 100 ψυχάς κατοίκων εκάστης πόλεως, κωμοπόλεως ή χωρίου».**

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

164

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

δ'. Ὁ παρὼν νόμος νὰ καταχωρισθῆ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Ἐξεδόθη τῆ 20 Αὐγούστου 1825 ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ Πρόεδρος <τοῦ Βουλευτικοῦ> Ὁ [Γενικός] <Α'> Γραμματεὺς <τοῦ Βουλευτικοῦ>
Πανούτσος Νοταρᾶς Ἰ. Σκανδαλίδης

Ἐπικυροῦται

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Ὁ Γενικός Γραμματεὺς
Γεώργιος Κουντουριώτης Ἀ. Μανροκορδάτος.

55

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 48 τῆς 10ης Σεπτεμβρίου 1825
περὶ ἀπογραφικῆς στρατολογίας¹

<Αριθ. μὴ τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων>

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ ἡ αὐξησις τοῦ τακτικοῦ (στρατοῦ) εἶναι τὸ συντελεστικότερον μέσον εἰς τὴν στερέωσιν τῆς ἐλληνικῆς ἀνεξαρτησίας, αὕτη δὲ ἡ αὐξησις δὲν κατορθοῦται βρασίμως εἰμὴ διὰ τῆς νομίμου κατ' ἀπογραφὴν στρατολογίας:

Τὸ Βουλευτικὸν θεσπίζει

α'. Νὰ γενῆ κατ' ἀπογραφὴν στρατολογία εἰς ὅλην τὴν ἐλληνικὴν ἐπικράτειαν κατ' ἀναλογίαν ἐνὸς στρατιώτου εἰς τὰς 100 ψυχὰς κατοίκων ἐκάστης πόλεως, κωμοπόλεως ἢ χωρίου, ἢ δὲ ἡλικία τοῦ στρατιώτου νὰ προσδιορίζεται ἀπὸ 18 ἕως 30 ἐτῶν.

β'. Ἐπειδὴ ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων εἰς τὰς πόλεις, κωμοπόλεις ἢ χωρία ἐνδέχεται πολλάκις νὰ μὴν εἶναι εἰς ἑκατοντάδας πλήρεις, ὅταν ὁ ἀριθμὸς τῆς τελευταίας ἑκατοντάδος ὑπερβαίνει τὰς 50 ψυχὰς λαμβάνεται ὁ ἀπαιτούμενος στρατιώτης ὅταν δὲ ὁ ἀριθμὸς αὐτῆς τῆς τελευταίας ἑκατοντάδος εἶναι ἐλάττω τῶν πενήκοντα ψυχῶν τότε δὲν λαμβάνεται στρατιώτης.

γ'. Ἡ στρατολογία νὰ γίνεταί διὰ κλήρον καὶ κανεὶς Ἕλλην τῆς ἡλικίας 18 μέχρι 30 ἐτῶν, ὅποιος καὶ ἂν ἤθελεν εἰσθαι, δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐξαιρεθῆ τῆς στρατιωτικῆς ταύτης ἀπογραφῆς ἢ ν' ἀποφύγῃ τὸν κλήρον ἐκτὸς ἐὰν ἀντιτάξῃ ἄλλον τῆς παρὰ τοῦ νόμου διορισθείσης ἡλικίας καὶ ἐξ ἐκείνων εἰς οὓς δὲν ἔπεσον ὁ κλήρος.

1. Ἐφ. «Ὁ Φύλος τοῦ Νόμου», φ. 147 (25 Σεπτ. 1825).

ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΧΡΗΣΤΩΝ

200
ΧΡΟΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΕΣ
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ

1828: πρώτη Απογραφή Πληθυσμού

- Το ενδιαφέρον για στατιστικές πληροφορίες σχετικά με τον πληθυσμό, έστω για στρατολογικούς ή φορολογικούς σκοπούς, ήταν έντονο.
- Με την άφιξη του Ιωάννη Καποδίστρια στην Ελλάδα ξεκίνησε η συγκέντρωση τέτοιων στοιχείων με την **πρώτη Απογραφή Πληθυσμού να γίνεται το 1828** (753.400 κάτοικοι) με αναδρομική εκτίμηση του πληθυσμού της Ελλάδας για το 1821 (938.765 κάτοικοι).

ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΧΡΗΣΤΩΝ

200

ΧΡΟΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΕΣ
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ

1833: Δημιουργία της επί των Εσωτερικών Γραμματείας

- Με Διάταγμα του 1833 δημιουργήθηκε η **επί των Εσωτερικών Γραμματεία**, ένας από τους σκοπούς της οποίας ήταν η διενέργεια στατιστικών.
- Το 1834 σχηματίζεται το πρώτο ιδιαίτερο τμήμα της Γραμματείας επί των Εσωτερικών, το «**Γραφείον της Δημοσίου Οικονομίας**» το οποίο ήταν υπεύθυνο για την αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας (εθνικές γαίες, αλυκές, μεταλλεία, κ.α.), καθώς και για τη διενέργεια απογραφών.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

1834

1861: ίδρυση ειδικής Υπηρεσίας Στατιστικής

- Με τον Νόμο ΦΚΔ΄ του 1859, το Γραφείο Δημοσίου Οικονομίας αναδιοργανώθηκε.
- Με Διάταγμα του 1861 περί κανονισμού του Γραφείου Δημοσίου Οικονομίας, αυτό χωρίστηκε σε τέσσερα Τμήματα, ένα εκ των οποίων ονομάστηκε Τμήμα Στατιστικής. Είναι η πρώτη φορά που συνιστάται στην ελληνική Δημόσια Διοίκηση ειδική Υπηρεσία Στατιστικής. Στο Τμήμα αυτό ανατέθηκαν η απογραφή πληθυσμού, οι στατιστικές των τεχνών, γεωργίας, της ναυτιλίας και του εμπορίου και γενικά η συλλογή στατιστικών πληροφοριών.
- **1861: η πρώτη Απογραφή Πληθυσμού** σύμφωνα με τη στατιστική επιστήμη της εποχής και όχι για την εκτέλεση (στρατολογικών, φορολογικών κ.λπ.) νόμων του κράτους.

1861: η πρώτη Απογραφή Πληθυσμού σύμφωνα με τη στατιστική επιστήμη

ΒΙΒΛΙΟΝ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ τῶν κατοίκων τ

ἐξ οἰκοδομῶν

Αὐξων ἀριθμὸς ἀτόμων	Ὄνομα	Ἐπώνυμον	Φύλον	Ἡλικία	Πολιτικὴ κατάστασις ἐγγαμοί, ἄγαμοι, ἢ ἐν χηρείᾳ	Ἐπιτήδευμα ἢ ἐπάγγελμα	Χριστιανοὶ μὴ ἀνήκοντες εἰς τὸ ἀνατολικὸν δόγμα
8479	Βασίλης	Καβαλιόλης	ἄρσεν	45	ἐγγαμῖος	Γραμματεὺς	—
8480	Στέφαν	Λεβαντῆς	ἀρσεν	30	—	—	—
8481	Λαζαρίος	Βασίλης	ἄρσεν	10	ἀγαμῖος	μαθητὴς	—
8482	Ἰωάννης	Καβαλιόλης	ἀρσεν	9	—	—	—

14

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΧΡΗΣΤΩΝ

200 ΧΡΟΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΕΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ

1910 - 1913: αναβάθμιση Τμήματος Στατιστικής

- 1910: Σύσταση Τμήματος Στατιστικής στο Υπουργείο Γεωργίας, Εμπορίου και Βιομηχανίας (Ν. 3724/1910)
Αρμοδιότητες: στατιστικές έρευνες & ετήσιο στατιστικό δημοσίευμα
- 1911: Μετονομασία σε Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας (Ν. 3793/1911)
- 1911: Οργάνωση και λειτουργία της στατιστικής υπηρεσίας (ΦΕΚ 244/30.08.1911)
- Μέχρι πρότινος οι απογραφές πληθυσμού και η κίνηση του εξωτερικού εμπορίου αποτελούσαν τις μόνες συστηματικές καταγραφές της περιόδου
- 1913: Αναβάθμιση σε Διεύθυνση Στατιστικής (Ν. 4170/1913)
Έργο: συλλογή, επεξεργασία & δημοσίευση εθνικών στατιστικών

ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΧΡΗΣΤΩΝ

200
ΧΡΟΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΕΣ
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ

1925: ίδρυση Γενικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος

- Ίδρυση στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας αυτοτελούς οντότητας (ΝΔ 31^{ης}/3/1925 «Περί οργανώσεως Γ.Σ.Υ.Ε.»)
- Συγκέντρωσε όλες τις κρατικές στατιστικές, ώστε να επιτευχθεί η προώθηση και αποτελεσματικότερη απόδοση του στατιστικού έργου, η ομοιομορφία στη μεθοδολογία και η εξειδίκευση του προσωπικού, η αποφυγή εκτέλεσης των ίδιων στατιστικών εργασιών από διαφορετικές δημόσιες υπηρεσίες και η εξοικονόμηση πόρων.
- Η νεοσυσταθείσα Υπηρεσία
 - **διενήργησε:**
 - την Απογραφή Πληθυσμού του 1928,
 - τις γεωργικές απογραφές των ετών 1929 και 1939,
 - την απογραφή των καταστημάτων των βιομηχανικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων του 1930 και την ταυτόχρονη απογραφή των υπαλλήλων και εργατών των επιχειρήσεων αυτών, η οποία χρησίμευσε κατά την ίδρυση του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΧΡΗΣΤΩΝ

200
ΧΡΟΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΕΣ
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

1925: ίδρυση Γενικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος

- Η νεοσυσταθείσα Υπηρεσία
 - **δημοσίευσε ετήσιες στατιστικές** για:
 - τη φυσική κίνηση του πληθυσμού,
 - τις αιτίες θανάτων,
 - τη γεωργία, κτηνοτροφία και αλιεία,
 - την κίνηση των αξιών στο Χρηματιστήριο Αθηνών,
 - τη ναυτιλιακή κίνηση κ.ά.
 - **εξέδιδε:**
 - μηνιαία δημοσιεύματα για το εμπόριο της Ελλάδας με τις ξένες χώρες,
 - το Μηνιαίο Στατιστικό Δελτίο και
 - τη Στατιστική Επετηρίδα της Ελλάδος.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΧΡΗΣΤΩΝ

200
ΧΡΟΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΕΣ
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

Η Σύγχρονη Εποχή των Επίσημων Στατιστικών (1956 – 2010)

- Ίδρυση και οργάνωση της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος (ΕΣΥΕ) (Ν.Δ. 2516/1953, Ν.Δ. 3627/1956 και Β.Δ. 871/1960).
- Σύσταση Γενικής Γραμματείας Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος (Γ.Γ. Ε.Σ.Υ.Ε.), υπαγόμενης στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας (Π.Δ. 224/1986)

ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΧΡΗΣΤΩΝ

200

ΧΡΟΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΕΣ
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) (2010 – σήμερα)

- **2010:** η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος μετασχηματίστηκε από Γενική Γραμματεία του Υπουργείου Οικονομικών σε Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή με την ονομασία «**Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.)**» (Ν. 3832/2010).
- Καθιέρωση του **Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος**, δηλαδή του συστήματος κανόνων, εργασιών και φορέων που είναι αρμόδιοι για την εκτέλεση στατιστικών εργασιών με σκοπό την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση των επίσημων στατιστικών της Χώρας.
- **2021:** η πρώτη ψηφιακή Απογραφή

ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΧΡΗΣΤΩΝ

200
ΧΡΟΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΕΣ
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ

Απογραφές Πληθυσμού-Κατοικιών 1821-2021

1821 Η Ελληνική Επανάσταση

1836 Η πρώτη Απογραφή από το Γραφείο Δημοσίου Οικονομίας της «Επί των Εσωτερικών Γραμματείας της Επικρατείας». Μέχρι το 1845 γίνονταν Απογραφή κάθε έτος ενώ, στη συνέχεια, οι Απογραφές διενεργούνταν σε ακανόνιστα χρονικά διαστήματα (1848, 1853, 1856 κ.λπ.)

1870 Ανακοινώθηκαν στοιχεία, για πρώτη φορά, αναφορικά με τον εγγράμματο και αγράμματο πληθυσμό. Ως εγγράμματοι, θεωρούνταν όσοι γνώριζαν απλώς να υπογράψουν, έστω και μηχανικά

1889 Διεξαγωγή Απογραφής για πρώτη φορά εντός μίας ημέρας πανελλαδικώς, με οικογενειακά δελτία

1907 Η πρώτη Απογραφή στηριζόμενη σε κανόνες της σύγχρονης στατιστικής επιστήμης με ιδιαίτερη βαρύτητα στην κατάρτιση του απογραφικού δελτίου

1923 Απογραφή προσφύγων από την Μικρά Ασία και την Ανατολική Θράκη

1940 Η Απογραφή διενεργήθηκε στις 16 Οκτωβρίου, δώδεκα μόλις ημέρες πριν την έναρξη του ελληνοϊταλικού πολέμου

1951 Η πρώτη Απογραφή στην οποία το ελληνικό κράτος παρουσιάζεται εδαφικά το ίδιο με το σημερινό

1971 Ειδικές ομάδες απογραφών απέγραψαν όσους ταξίδευαν με πλοίο, σιδηρόδρομο ή αεροπλάνο, εφόσον βρίσκονταν σε ελληνικό έδαφος

1991 Καθολική και όχι δειγματοληπτική επεξεργασία των απογραφικών δελτίων

2011 Η πρώτη Απογραφή της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), ως Ανεξάρτητης Αρχής

Η πρώτη Απογραφή στην Ελλάδα, με Κυβερνήτη τον Ιωάννη Καποδίστρια, με αναδρομική εκτίμηση του πληθυσμού για το 1821

1828

Η πρώτη Απογραφή Πληθυσμού σύμφωνα με τη στατιστική επιστήμη της εποχής και όχι για την εκτέλεση (στρατολογικών, φορολογικών κ.λπ.) νόμων του Κράτους

1861

Επεξεργασία των αποτελεσμάτων, για πρώτη φορά, με συγκεντρωτικό τρόπο από έναν φορέα (Υπουργείο Εσωτερικών). Εγγράμματοι θεωρούνταν, πλέον, όσοι γνώριζαν γραφή και ανάγνωση

1879

Καθολική χρήση για πρώτη φορά ειδικών ατομικών απογραφικών δελτίων. Η επεξεργασία των δελτίων δεν ολοκληρώθηκε λόγω πυρκαγιάς

1896

Απογραφή των κατοίκων των νέων επαρχιών της Ελλάδας

1913

Μηχανογραφική επεξεργασία αποτελεσμάτων για πρώτη φορά

1920

Η Απογραφή διενεργήθηκε από τη Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, που ιδρύθηκε το 1925

1928

Απογραφή των κατοίκων των Δωδεκανήσων

1947

Διενέργεια για πρώτη φορά δοκιμαστικής Απογραφής και δειγματοληπτικής έρευνας κάλυψης

1961

Αλλαγή στην ημερομηνία διεξαγωγής της Απογραφής λόγω ισχυρού σεισμού

1981

Χρήση του συστήματος Αναγνώρισης Οπτικών Σημάτων (OMR) στην επεξεργασία των χάρτινων ερωτηματολογίων

2001

Η πρώτη ηλεκτρονική Αυτοαπογραφή

2021

Απογραφή των κατοίκων της Θεσσαλίας και της Άρτας

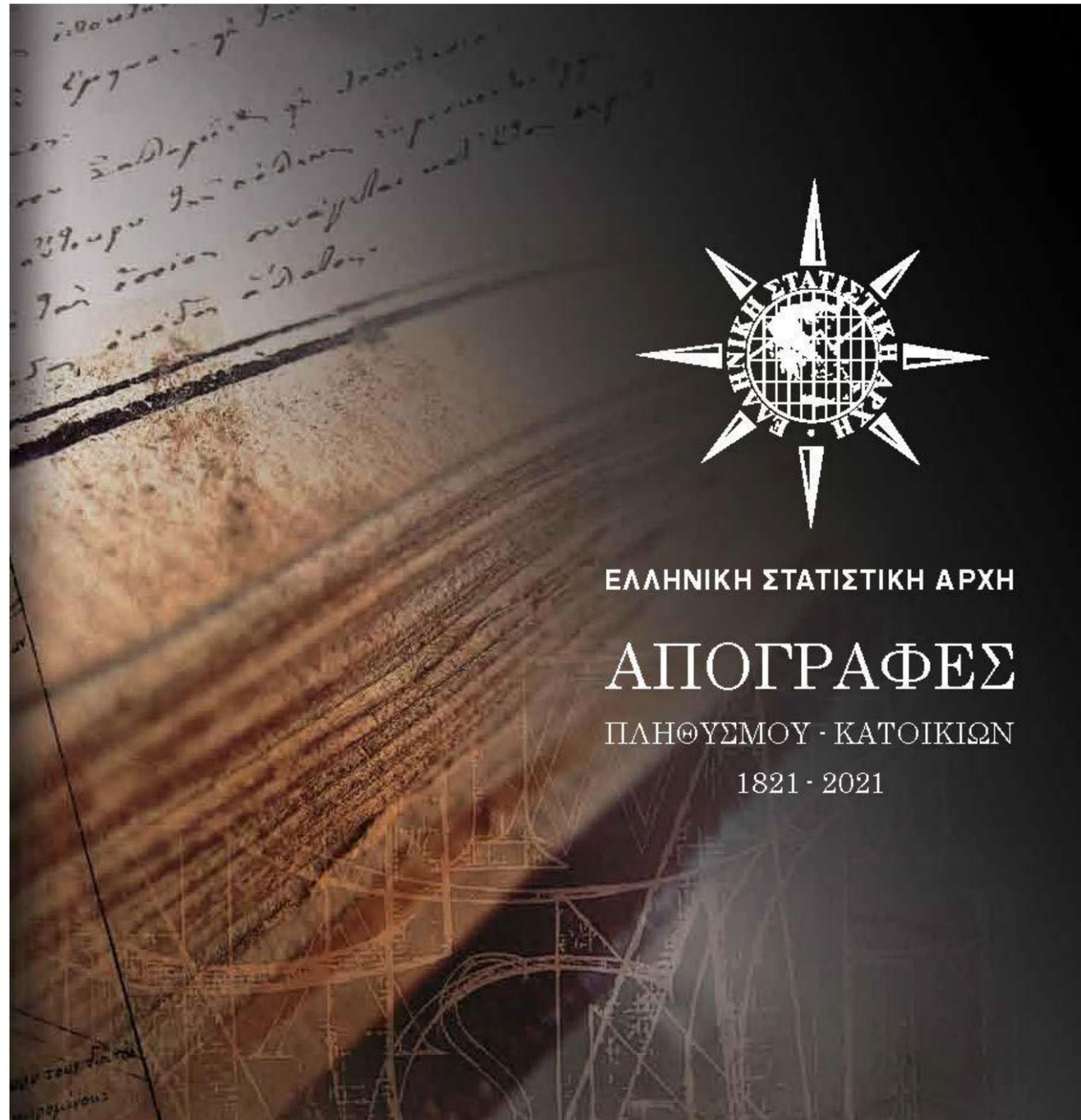
1881

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

14
**ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΧΡΗΣΤΩΝ**
200
ΧΡΟΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΕΣ
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ

Πηγές πληροφοριών

**Ψηφιακή
Βιβλιοθήκη
ΕΛΣΤΑΤ**

<http://dlib.statistics.gr>

Ελληνική Στατιστική Αρχή. (2021). Απογραφές Πληθυσμού-Κατοικιών 1821-2021. Πειραιάς: Ελληνική Στατιστική Αρχή.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

Hellenic Statistical
Authority

ELSTAT

@StatisticsGR

statistics.gr

statistics.gr

14

ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΧΡΗΣΤΩΝ

200

ΧΡΟΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΕΣ
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ

Ευχαριστώ

Αναστασία Στάμου

Επικοινωνία:

a.stamou@statistics.gr

+30 213 135 2236

